

Datum
2022-03-28
Vår referens
Kristina Nolén
Utvecklingssamordnare
kristina.nolen@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Malmöinitiativet-mer kunskap om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) GRF-2021-7425

Sammanfattning

Malmöinitiativ har inkommit gällande kunskap kring elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt det stöd och anpassningar dessa får i Malmö stads grundskolor. De punkter som lyfts i initiativet speglar en problematik på nationell nivå som synliggjorts från flera olika håll, bland annat av Skolinspektionen och Autism- och Asperbergförbundet. Grundskoleförvaltningen arbetar för att skapa varje elevs bästa skola, oavsett diagnos eller funktionsvariation. Det pågår därför flera utvecklingsinsatser som syftar till att stärka skolans tillgänglighet och likvärdighet. Detta både i form av internt utvecklingsarbete, såväl på lokal som central nivå, som i samverkan med andra förvaltningar och externa aktörer.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande och skickar det till initiativtagaren.

Beslutsunderlag

- Malmöinitiativet-mer kunskap om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (npf)
- Bilaga 1
- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 220408 Malmöinitiativet-mer kunskap om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF)
- Förslag till yttrande GRN 220420 Malmöinitiativet-mer kunskap om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF)

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2022-04-08
Grundskolenämnden 2022-04-20

Beslutet skickas till

initiativet.stk@malmo.se

Ärendet

Malmöinitiativ har inkommit gällande kunskap kring elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt det stöd och anpassningar dessa får i Malmö stads grundskolor. I initiativet

föreslås Malmö stad besluta om en nollvision av utbrända barn med NPF i skolan. Vidare yrkas på utvecklat samarbete med vårdnadshavare samt med relevanta externa instanser så som exempelvis Barn- och ungdomshabiliteringen, BUP och SPSM. Initiativtagaren menar även att rutiner angående hög skolfrånvaro bör ses över, i synnerhet gällande skolans eget ansvar i bemötande av eleven och anpassningar utifrån denna.

Den problematik som lyfts i initiativet speglar tyvärr ett nationellt problem som uppmärksammats från flera olika håll; kunskapen om olika funktionsnedsättningar, som till exempel autism, varierar på våra grundskolor. Enligt Skolinspektionens granskningar förmår skolan och skolhuvudmännen inte alltid möta de behov av anpassning och särskilt stöd som många elever – med eller utan funktionsnedsättning – har rätt till för att lika tillgänglighet och delaktighet ska bli verklighet. Detta beskrivs även av Autism- och Aspergerförbundet genom deras årliga skolenkät.

Skollagen gör däremot tydligt att utbildningen ska ta hänsyn till alla elevers olika behov. Detta betyder att skolan ska möta varje elev där de befinner sig och att lärarna planerar och genomför undervisningen med utgångspunkt i elevernas förutsättningar och kursplanens mål. Som stöd för att möta elevernas behov finns både lokala och centrala stödfunktioner, till exempel den lokala elevhälsan med sin tvärprofessionella kompetens. Centrala elevhälsan och Pedagogisk inspiration finns också tillgängliga för skolorna och ger vid behov stöd till dessa.

Rutiner kring skolfrånvaro har skärpts under de senaste åren för att säkerställa alla elevers rätt till utbildning. Bland dessa elever identifierar grundskoleförvaltningen även elever med NPF och arbetar aktivt med att skapa bättre förutsättningar för dessa elever i skolan. Givetvis är en situation där eleven är hemma svår att reparera. Sedan två år tillbaka finns Flexteamet specifikt för att hjälpa elever med hög frånvaro tillbaka till skolan. Förvaltningen gör just nu en genomlysning av riktlinjerna för att främja närvaro och minska frånvaro hos elever. Det reviderade materialet planeras att finnas tillgängligt inför läsårsstart hösten 2022.

Grundskoleförvaltningen arbetar för att Malmö stads grundskolor ska vara varje elevs bästa skola för alla elever oavsett funktionsvariationer. Arbetet med att förbättra och stärka det förebyggande arbetet i grundskoleförvaltningens verksamheter sker på flera sätt och på flera nivåer, såväl genom internt arbete som i samverkan med relevanta externa aktörer.

Internt utvecklingsarbete

För att förbättra elevhälsan och dialogen mellan de tvärprofessionella funktionerna i de lokala elevhälsoteamen läggs nu mer resurser för att stärka upp elevhälsoarbetet. Den centrala elevhälsan arbetar med att stödja grundskolorna i arbetet med att göra skolornas lärmiljö mer tillgänglig.

Grundsärskolan, som har ett stort tryck, byggs ut och psykologteamet har utökats med fyra psykologtjänster. Nytt för i år är att två ambulerande team införs, som kommer att finnas ute på skolorna för att stötta upp. Förhoppningen med detta är att det förebyggande arbetet i verksamheterna ska stärkas.

Grundskoleförvaltningen deltar i *Trygga barnet*, ett pilotprojekt med medel från Skolverket som omfattar två av våra grundskolor och pågår till och med juni 2023. *Trygga barnet* är ett samarbetsprojekt mellan Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, skola, BUP - första linjen, Förskoleförvaltningen, barnhälsovården samt polis. Grundtanken i projektet, som utgår från en skottsk modell, är tidiga samordnade insatser (TSI) för tidig upptäckt av barn som behöver stöd, innan orosanmälan behöver göras. Modellen finns i fler kommuner i landet under olika namn. Efter piloten är tanken att arbetssättet ska spridas i Malmö.

Inga elever, oavsett diagnos, ska behöva bli utmattade av skolans miljö.

Grundskoleförvaltningen fortsätter arbetet med att göra verksamheternas lärmiljöer mer tillgängliga. Under våren kommer ett enkelt stödmaterial att utarbetas och provas för att hjälpa skolledningar att identifiera brister på den egna skolan för att kunna se vilka åtgärder som skolan behöver göra. Alla elever ska kunna delta och få de utmaningar de klarar av. Grundskolorna i förvaltningen kan söka stöd från central elevhälsa i arbetet på såväl organisations-, grupp- och individnivå.

Intern samverkan

Grundskoleförvaltningen har flera upparbetade viktiga interna samverkansform. Bland dessa är det i detta sammanhang relevant att nämna återkommande nätverksträffar mellan central elevhälsa och skolledare på samtliga grundskolor med grundsärskola, samt mellan central elevhälsa och skolledarna för kommungemensamma centrala särskilda undervisningsgrupper.

Grundskoleförvaltningen har initierat en utveckling av samverkan med Arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF) i form av samverkansmöten mellan personal från ASF i väster respektive norr och kuratorerna på skolorna i samma område. Målet är ett bättre samarbete för barnens skull. Planen är att nå ut med denna modell till samtliga geografiska områden i staden. De båda förvaltningarna samverkar dessutom sedan länge tillbaka gällande *Ung i Sommar 2*, som varje år möjliggör att 50 elever i åk 9 erbjuds sommararbete. Satsningen riktar sig till elever med särskilda behov, bland annat elever med NPF.

Extern samverkan

Samverkan med olika aktörer och verksamheter som har samma målgrupp som grundskoleförvaltningen är en viktig del av förvaltningens arbete. Här följer några av de samarbeten som för närvarande pågår. Förvaltningens grundskolor tillsammans med den centrala elevhälsan samverkar tillsammans med Arbetsmarknads- och socialförvaltningen och Första linjen angående psykisk ohälsa för unga, vilket något som påvisats i högre utsträckning drabba elever med NPF.

Samverkan sker också med Malmö Universitet, till exempel anordnas *Specialpedagogikens dag* som bland annat innehåller en överblick av aktuell nationell och internationell forskning inom det specialpedagogiska verksamhetsområdet. Det finns även samarbete och en dialog med Specialpedagogiska skolmyndigheten för att stärka kompetensen i förvaltningen kring elever med funktionsnedsättningar och hur kunskapen märks i det pedagogiska arbetet.

Grundskoleförvaltningen kommer att se över möjligheterna till att förbättra dialogen med till exempel de intresseorganisationer som representerar personkretsen, som till exempel Attention och Autism- och Aspergerförbundet, för samverkan rörande övergripande frågor. Det är dock viktigt att denna dialog inte ersätter att skolan och dess skolledning har en god kontakt med elevs vårdnadshavare kring elevens individuella behov av stöd.

Ansvariga

Mats Johnsson Utbildningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef